

הזכרה ושאלת גשמים והבדלה בתפילת העמידה

[מסכת ברכות דף ל"ג עמוד א']

משנה.

מזכירין גבורות גשמים בתחיית המתים,
ושאלה בברכת השנים,
והבדלה - בחונן הדעת,
רבי עקיבא אומר : אומרה ברכה רביעית בפני עצמה,
רבי אליעזר אומר : בהודאה.

רס"י

מזכירין גבורות גשמים - משיב הרוח, שאינו לשון בקשה אלא לשון הזכרה ושבח.
ושואלין - ותן טל ומטר, לשון בקשה.
והבדלה בחונן הדעת - במוצאי שבת אתה חוננתנו.

עבודה

1. השלם את טבלת מבנה תפילת העמידה (היעזר בסידור ובתרמילון).

ברכות השבח	
שם הברכה	חתימת (סוף) הברכה
	1.
	2.
קדושת ה'	3.

ברכות הבקשות		
שם הברכה	חתימת (סוף) הברכה	
	4.	צ
	5.	ו
	6.	ר
	7.	כ
	8.	י
	9.	י
השנים - פרנסה		ח

ברכות הבקשות		
שם הברכה	חתימת (סוף) הברכה	
	10.	צ ו ר כ י
	11.	
המינים	12.	
	13.	ר ב י ס
	14.	
	15.	

ברכות הבקשות		
שם הברכה	חתימת (סוף) הברכה	
	16.	בקשה כוללת

ברכות ההודאה	
שם הברכה	חתימת (סוף) הברכה
	17.
	18.
	19.

סליחה, קיבוץ גלויות, ברכת השלום, אבות, זעת,
גאולה, עבודה, השבת המספט, גבורות, על הצדיקים,
שומע תפילה, תשובה, בנין ירושלים, רפואה, משיח בן דוד, הודאה

2. "הזכרת (גבורת) גשמים":

א. מה אומרים? ב. באיזו ברכה של תפילת העמידה?

3. "שאלת (בקשת) גשמים":

א. מה אומרים? ב. באיזו ברכה של תפילת העמידה?

4. "והבדלה":

א. לאיזה קטע בתפילת העמידה מתכוונת המשנה? (היעזר ברש"י!)

ב. היכן אומרים "הבדלה" בתפילת העמידה עפ"י המשנה? (3 דיעות).

ג. לדעת איזה תנא יש בתפילת העמידה במוצאי שבת 20 ברכות ולא 19?

ד. עיין בתפילת העמידה של מוצאי שבת וכתוב כדעת מי נפסקה ההלכה?

גמרא.

מזכירין גבורות גשמים ...

מאי טעמא?

אמר רב יוסף: מתוך ששקולה כתחיית המתים, לפיכך קבעוה בתחיית המתים.

ושאלה בברכת השנים.

מאי טעמא?

אמר רב יוסף: מתוך שהיא פרנסה לפיכך קבעוה בברכת פרנסה.

הבדלה בחונן הדעת.

מאי טעמא?

אמר רב יוסף: מתוך שהיא חכמה קבעוה בברכת חכמה.

ורבנן אמרי: מתוך שהיא חול לפיכך קבעוה בברכת חול.

רש"י

מתוך שהיא חכמה - החכם יודע להבדיל בין קדש לחול ובין טמא לטהור.

5. "מזכירין גבורות גשמים בתחיית המתים - מאי טעמא?"

א. הסבר את שאלת הגמרא!

ב. כיצד עונה על כך רב יוסף? (נסה למצוא דימיון בין ירידת גשמים לתחיית המתים).

6. "ושאלה בברכת השנים - מאי טעמא?"

א. הסבר את שאלת הגמרא!

ב. כיצד עונה על כך רב יוסף?

7. "הבדלה בחונן הדעת - מאי טעמא?"

א. הסבר את שאלת הגמרא!

ב. כיצד עונים על כך רב יוסף וחכמים?

ג. בתלמוד הירושלמי [מסכת ברכות פרק ה' דף ט' ה"ב] נאמר: "אם אין דיעה -

הבדלה מניין?! " לאיזו שיטה מאמר זה נותן סיוע, לדעת רב יוסף או

לדעת חכמים?